

## Hørings svar vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler)

### Indholdsfortegnelse

<u>Myndighed eller organisation</u>	<u>Side</u>
BØRNE – OG KULTURCHEFFORENINGEN	2-4
BØRNESAGENS FÆLLESRÅD	5
DANSKE REGIONER	6-7
DH DANSKE HANDICAPORGANISATIONER	8-11
DI BYGGEMATERIALER	12
DIREKTORATET FOR KRIMINALFORSORGEN	13
HK KOMMUNAL	14-15
KL	16-17
RÅDET FOR SOCIALT UDSATTE	18-19
SAMMENSLUTNING AF BOFORMER FOR HJEMLØSE I DANMARK	20-21
SOCIALPÆDAGOGERNE	22-25
ØKONOMI- OG ERHVERVS MINISTERIET	26

Socialministeriet  
Kontoret for Jura og international  
Holmens kanal 22  
1060 København K

Dato: 23. november 2010 /hadl

**Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler)**

Børne – og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Foreningen hilser forslaget velkomment. Det understøtter de tanker, som Børne- og Kulturchefforeningen har på området i forhold til både koordinering, forankring og udvikling. Høringssvaret vil på den baggrund tage udgangspunkt i de nævnte hovedpunkter i det tilsendte materiale.

*- At rammeaftalerne forenkles og at koordineringen flyttes til kommunerne.*

Foreningen finder, at det er helt i tråd med kommunernes rolle som både aftager og udbyder på området – herunder hele udviklingen omkring opgaveløftningen og tilbudstyper. Placering af koordineringsansvaret hos kommunerne tydeliggør placeringen af bestilleransvaret på den ene side og regionernes leverandøropgave på den anden. Der skal i forbindelse med opgaveflytning være opmærksomhed omkring, at ressourcerne til opgaveløsningen overføres fra regionen til kommunerne.

*- At rammeaftalerne fremover indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og med regionsrådet for så vidt angår de regionale tilbud.*

Foreningen opfatter det således, at der er en fælles overordnet aftale, hvor beskrivelsesdelen er kommunespecifik.

*- At lovgivningen sætter nogle overordnede rammer for rammeaftalerne, som udfyldes af de deltagende kommunalbestyrelser og regionsråd.*

Foreningen finder, at det er positivt, at der udmeldes fælles temaer fra ministeriet, som belyses i samtlige aftaler, så der er grundlag for at understøtte en landsdækkende udvikling af området – herunder opmærksomhedspunkter i forhold til lovgivning, økonomi, viden, samarbejdsrelationer m.v. Det er samtidig væsentligt, at kommunerne i de enkelte regioner benytter sig af muligheden for at sætte fokus på bestemte emner i forhold til den lokale udvikling og det lokale samarbejde.

*- At rammeaftalerne opdeles i en udviklingsstrategi og en styringsaftale, som skal ses i sammenhæng, men som ligger tidsmæssigt forskudt.*

Foreningen er enig i denne opdeling. Det er væsentligt, at udviklingsdelen er aftalt, fælles og har et flerårigt perspektiv, så der er mulighed for at arbejde med mere langsigtede mål både fagligt, økonomisk og strategisk. Styringsaftalens formål er jo bl.a. at sikre sammenhæng mellem efterspørgsel og kapacitet og danne grundlag for tilpasninger. Der er her behov for årlige opdateringer.

*- At rammeaftalerne styrkes som redskab for kommunerne i rollen som køber af pladser.*  
Foreningen er enig i overvejelserne.

*- At rammeaftalerne skal bidrage til at skabe beslutningsgrundlag for den enkelte kommunalbestyrelses tilrettelæggelse af det sociale område og det almene ældreboligområde.*  
Foreningen finder, at det er en styrke, at der med dette grundlag i højere grad er mulighed for at se tilbuddene under rammeaftalen i sammenhæng med de tværkommunale tilbud og kommunernes egne tilbud, så der skabes et overblik som afsætter for ageren og planlægning på området.

Materialet peger på, at kommunerne har overtaget flere opgaver/tilbud end forventet på området samt, at kommunerne fortsat tilpasser og ændrer tilbud, så de matcher både egne borgere og køberkommuners behov. Det er vigtigt, at rammeaftalerne ikke bliver en forhindring for den dynamiske og brugerorienterede udvikling, der foregår i kommunerne og som grundlæggende skal understøtte alle borgeres integration i lokalområdet uanset handicap, ligesom rammeaftalerne skal medvirke til at fastholde fagligt specialiserede kompetence på særlige områder.

I den fremadrettede planlægning kunne der eventuelt inddrages erfaringer fra arbejdet med sundhedsaftalerne i forhold til opbygningen i de enkelte regioner.

Kontaktpersoner i Børne- og Kulturchefforeningen er:

Formand for bestyrelsen Klaus Majgaard (tlf: 20 51 68 38/ 65 51 50 01 eller [klm@odense.dk](mailto:klm@odense.dk))

Bestyrelsesmedlem Hanne Dollerup (tlf: 59 53 44 86/ 21 45 44 86 eller

[hanne.dollerup@kalundborg.dk](mailto:hanne.dollerup@kalundborg.dk))

Med venlig hilsen

Hanne Dollerup  
Bestyrelsesmedlem



## BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Emdrupvej 115A, 5. etage, 2400 København NV - tlf.: 33 22 17 33,  
fax: 70 23 54 00 - e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

---

Socialministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

### Høringssvar vedr.: Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde

Børnesagens Fællesråd takker for muligheden af at afgive høringssvar.

Børnesagens Fællesråd anbefaler, at Socialministeriet, at Udviklingsstrategien jvnf. § 6 stk. 1. strammes op mht. til hvilke elementer, der skal indgå med fx flg. formulering: Følgende elementer **skal** indgå i udviklingsstrategien:..."

I forhold til proceskrav, som fremgår af bemærkninger til lovforslaget, anbefaler Børnesagens Fællesråd, at **det gøres til en forpligtelse**, at kommunen inddrager brugerorganisationerne.

Venlige hilsener

Inge Marie Nielsen  
sekretariatsleder

---

#### MEDLEMMER AF BØRNESAGENS FÆLLESRÅD:

KFBU - Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge  
Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge  
Børneforeningen  
Ungdommens Vel  
LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud

FBU - ForældreLANDSforeningen  
Daginstitutionernes Lands-Organisation  
Foreningen Jysk Børneforsorg/Fredehjem  
Ungdomsringsen  
KFUM's Sociale Arbejde i Danmark

Børn og Familier  
Børns Vilkår  
Mødrehjælpen  
Barnets Hus  
Red Barnet  
Ungdommens Røde Kors  
Foreningen Grønlandske Børn

Socialministeriet  
Kontoret for Jura og International  
(jurint@sm.dk med kopi til  
lla@sm.dk)

DANSKE  
REGIONER



## Høringssvar på forslag om ændring af rammeaftalerne

Danske Regioner har den 11. november 2010 modtaget ”Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v.”. Høringen omhandler rammeaftaler på det specialiserede socialområde.

Med hensyn til lovforslagets hovedformål noterer Danske Regioner sig, at koordineringsopgaven med lovforslaget flyttes fra regionerne til kommunerne, som det er aftalt mellem regeringen og kommunerne i forbindelse med økonomaftalen for 2011. I den forbindelse skal det fra Danske Regioners side understreges – at set i lyset af regionernes forsyningsforpligtigelse – skal regionerne også fremover indgå i koordineringsarbejdet på lige fod med andre leverandører.

Herudover konstaterer Danske Regioner, at med lovforslaget skal specialundervisningsområdet fortsat koordineres som i dag. Det finder Danske Regioner uhensigtsmæssigt, når koordineringsopgaven for langt den største del af tilbuddene bliver flyttet til kommunerne.

Danske Regioner anbefaler endvidere, at man i lovforslaget medtager, at opgaveflytningen bliver omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven.

### *Indsnævring af regionernes råderum*

Danske Regioner er tilfredse med, at regionerne fortsat er aktive aktører i forhold til rammeaftalerne. Men set i lyset af, at regionerne har en forsyningsforpligtigelse på hele det specialiserede socialområde, finder Danske Regioner det imidlertid ikke tilfredsstillende, at loven indsnævrer regionernes råderum jf. bekendtgørelsens § 6. Her fremgår det, at regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere.

24-11-2010

Sag nr. 10/2378

Dokumentnr. 60048/10

Mette Holm Sørensen

Tel. 3529 8325/ 2222 2157

E-mail: mhs@regioner.dk

Dampfærgevej 22  
Postboks 2593  
2100 København Ø

T 35 29 81 00  
F 35 29 83 00  
E regioner@regioner.dk

### *Udvikling af det specialiserede sociale område*

Opdelingen i en udviklingsstrategi og en styringsaftale synes grundlæggende hensigtsmæssig, men Danske Regioner finder det ønskeligt med en stærkere kobling mellem de to dele for at sikre, at udviklingsstrategien ikke bliver illusorisk.

I relation til den mere langsigtede planlægning og udvikling af tilbuddene er det med de nuværende regler problematisk, at rammeaftalerne kun gælder for ét år ad gangen. Det nye forslag løser ikke den udfordring. Danske Regioner finder det derfor ønskeligt at styrke det udviklende element. På den baggrund bør udviklingsaftalerne indgås for en periode, der er længere end ét år.

### *Regional drift af eksisterende kommunale tilbud*

Det bør endvidere fremgå af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen ikke kun har mulighed for at overtage regionale tilbud, men også kan bede regionsrådet om at drive eksisterende kommunalt drevne tilbud.

### *Udviklingsrådene*

Med lovforslaget foreslås det, at de regionale udviklingsråd bliver nedlagt. Disse har hidtil haft til opgave at overvåge udviklingen på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Rammeaftalerne er et godt værktøj til dialog og planlægning, men ikke et godt værktøj til at sikre udvikling på det højt specialiserede socialområde. Det vil derfor være ønskeligt med et regionalt organ, hvor udvikling af det specialiserede socialområde fremover bliver overvåget og drøftet.

### *Brugerinddragelse*

Danske Regioner finder, at lovforslaget er vagt formuleret i forhold til inddragelse af brugerorganisationerne og anbefaler, at brugerorganisationerne skal inddrages i processen omkring udformning af rammeaftalerne.

### *DUT*

Endelig forventer Danske Regioner, at lovforslaget bliver kompenseret efter gældende DUT-regler.

Med venlig hilsen

Bent Hansen /

Tommy Kjelsgaard

Side 7

Til  
Socialministeriet,  
e-mail: [jurint@sm.dk](mailto:jurint@sm.dk),  
c.c.: [lla@sm.dk](mailto:lla@sm.dk)

Hvidovre, den 24. november 2010  
Sag 10/939 – Dok. 11901/10 SL/mmh/kft

## **Danske Handicaporganisationers (DH's) høringssvar til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler) og Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde**

---

DH er enig i, at formålet med rammeaftalerne skal være at sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene på socialområdet på tværs af kommunerne, samt at sikre udviklingen af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede behov. DH mener dog ikke, at lovforslaget om en ny rammeaftale kan sikre disse formål tilstrækkeligt.

### **Manglende klar initiativpligt**

DH mener, at det er helt centralt, at der bliver fastlagt en klar og tydelig initiativpligt i den nye lov om rammeaftaler. DH mener ikke, at den nye lov om rammeaftaler sikrer en klar og entydig initiativpligt til, og dermed ansvar for at sikre, at der til enhver tid er de tilbud, der er behov for. Der er fortsat tale om en fælleskommunal initiativpligt, når det drejer sig om tilbud, som den enkelte kommune ikke har befolkningsgrundlag for at oprette. Dermed er der tale om en meget diffus pligt.

Der er adskillige eksempler på, at en sådan fælleskommunal initiativpligt ikke fungerer i praksis. Det fremgik af KREVI's undersøgelse 'Samarbejde på formel', at ingen kommuner ønsker at oprette tilbud, hvor de ikke selv kan benytte størstedelen af pladserne. Dette er endvidere blevet bekræftet på KL's handicap og psykiatrikonference den 22. november 2010. Dette skyldes i høj grad, at den finansieringsstruktur og markedsliggørelse, der findes på området, ikke underbygger et samarbejde mellem kommunerne. Uden ændring af den økonomiske incitamentsstruktur, har DH svært ved at se, at der kan etableres et forpligtende samarbejde om etablering af nye specialiserede tilbud.

Derudover har udviklingen vist, at kommunerne ikke ønsker, at regionerne skal stå for tilbud, tværtimod har regionerne driftsansvaret for under 5 % af de specialiserede tilbud. Hertil kommer, at udviklingsrådenes redegørelser og rammeaftalerne har vist en tendens til, at kommunerne i stadig stigende grad ønsker at blive selvforsynende og oprette egne tilbud.

Alt dette tilsammen får DH til at frygte, at formålet om sikring af de særligt specialiserede tilbud, og dermed sikring af den specialiserede viden, ikke opnås ved en rammeaftale uden en helt entydig initiativpligt. Hverken hvad angår de eksisterende specialtilbud eller en mulig opbygning af nye specialiserede tilbud.



## **Bedre mulighed for udvidelse af regionale tilbud**

Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, at kommunalbestyrelserne i en region samlet set kan bede regionen om at udvide eksisterende tilbud eller oprette nye pga. nye behov. DH foreslår, at det i stedet bliver muligt for 'en række kommuner' i en region at bede regionen om at udvide eller oprette en bestemt type tilbud. På den måde sikrer man, at også små kommuner, som ikke har mulighed for at oprette et specialiseret tilbud, kan bede regionen om dette, uden at store kommuner, der er selvforsynende, kan blokere for dette.

## **Overblik over området**

DH finder det positivt, at alle offentlige tilbud skal indgå i rammeaftalen. Dette er en klar forbedring af muligheden for at få et overblik over området og dermed planlægge udviklingen. DH undrer sig over, at de private tilbud ikke skal med i rammeaftalen. Af lovbemærkningerne fremgår det, at det forventes, at de private aktører bruger rammeaftalen til at orientere sig efter, ligesom kommunerne har mulighed for at indtænke de private tilbud, når de vurderer behov for det. Som bilag til Udviklingsaftalen vedlægges udtræk fra Tilbudsportalen over alle tilbud – også de private. DH ser derfor ingen grund til, at private tilbud, der bruges af flere kommuner, ikke skal indgå i rammeaftalen, hvis rammeaftalen skal fungere som et reelt planlægningsredskab.

Herudover bør ventelister selvfølgelig indgå i en rammeaftale. Det er vigtigt at have et overblik over ventelister og en koordinering af disse, hvis der skal skabes det bedst mulige overblik over kapaciteten.

DH kan tvivle på, om de tidligere problemer med at opgøre efterspørgslen er løst med den nye rammeaftale.

Problemerne med Tilbudsportalen skal løses, hvis udtræk fra Tilbudsportalen skal danne grundlaget for udviklingsaftalen.

## **Svært med langtidsplanlægning**

DH noterer sig, at rammeaftalen skal indgås hvert år. DH mener, at dette er problematisk i forhold til langtidsplanlægningen og dermed den faglige udvikling af både regionale og kommunale tilbud, samt sammensætningen af kommunens tilbudsvifte. Dette gør sig især gældende på områder, hvor en langsigtet investeringsstrategi er forudsætningen for vigtige forandringer. Kunne man forestille sig en model, hvor udviklingsaftalerne er flerårige og styringsaftalen etårig?

## **Udviklingsaftalen**

DH mener, der er risiko for, at udviklingsaftalen får et for snævert fokus, når kommunerne får meget frie rammer til at beslutte indholdet. Kommunerne vil opleve forskellige problemer som væsentlige, og der vil også være stor forskel på små og store kommuners opfattelse af, hvad der er specialiseret og dermed grund til at samarbejde om. Dermed vil der være emner, som enkelte kommuner opfatter som væsentlige at samarbejde om, som de

sandsynligvis ikke kan overbevise de andre kommuner om skal indgå i rammeaftalen. Når der skal opnås enighed mellem 17-28 kommuner, må det formodes, at der vil være en række emner, der udgår. Her kan små kommuner let komme i klemme. DH mener, at der skal stilles krav om grundlæggende information i udviklingsaftalen. DH foreslår tillige, at der indbygges en obligatorisk evaluering af udviklingsaftalerne efter 2-3 år.

### **Specialrådgivningsydelse**

Som noget nyt skal specialrådgivningsydelse også indgå i rammeaftalerne. Men hvad omfatter dette? DH mener, der i lovgrundlaget er behov for at få præciseret, hvad det er for specialrådgivningsydelse, der her er tale om. Dækker det fx specialrådgivningen på landets kommunikationscentre, som flere steder er truet med at forsvinde.

DH oplever i høj grad, at der mangler specialviden i en række kommuner, og mener det er vigtigt at få sat fokus på, at den specialiserede viden ikke forsvinder. Det er ligeledes vigtigt, at den viden, der er tilført fra amterne til kommunerne, deles mellem kommunerne, og ikke kun ligger i den enkelte kommune.

### **Offentliggørelse**

Hvor skal rammeaftalen offentliggøres? Vil det være forskelligt alt efter, hvordan og hvor kommunalbestyrelserne i en region vælger at placere koordineringen? Det er vigtigt, at rammeaftalen offentliggøres, så den kan findes uden vanskeligheder.

Det er ligeledes vigtigt, at rammeaftalen offentliggøres i et tilgængeligt format, hvilket ikke har været tilfældet med de tidligere rammeaftaler og kommunale redegørelser.

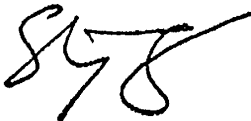
### **Manglende af-institutionalisering**

DH mener, at det er helt utilstrækkeligt og visionsløst i forhold til af-institutionaliseringen, at der ikke stilles større krav til de udviklingsplaner, der skal laves på botilbud med mere end 100 pladser. Trods den formelle afskaffelse af institutionsbegrebet for hele 12 år siden, er praksis fortsat kendetegnet ved udpræget institutionspræg. Både hvad angår boligernes fysiske udformning og organiseringen af service i boligen. Ønskes en reel af-institutionalisering, er det nødvendigt, at der fra centralt politisk hold udmeldes retningslinjer for udviklingsplaner, der rækker ud over beskrivelse af botilbuddets indhold og tidsperspektiver for udvikling. DH vil foreslå, at der igangsættes en proces i forhold til at formulere konkrete bud på, hvad der menes med institutionsbegrebets ophævelse, og hvordan det kan udmøntes i praksis, herunder gode eksempler. Dette arbejde bør ikke begrænses til de få botilbud, som har mere end 100 pladser, idet institutionspræget også kan præge botilbud med langt færre pladser. Allerede i forbindelse med kommunalreformens vedtagelse, gjorde DH opmærksom på, at kravet om udviklingsplaner bør gælde for langt flere botilbud, også med færre pladser.

## **Samarbejde med brugerorganisationerne**

DH mener, at kommunerne (og regionerne) skal forpligtes til at samarbejde og inddrage brugerorganisationerne, herunder handicaporganisationerne, når styringen og udvikling tilrettelægges, da udviklingen har stor betydning for mennesker med handicap. I lovbemærkningerne står der blot, at det vil være 'hensigtsmæssigt' at drøfte udviklingen med brugerorganisationerne i løbet af processen. Dette er ikke tilstrækkeligt tydeligt til at sikre inddragelse af brugerorganisationerne, hvorfor samarbejde og dialog skal være en egentlig pligt.

Med venlig hilsen



Stig Langvad  
*Formand*

Socialministeriet  
Kontoret for Jura og International

Danish Building Materials Federation

jurint@sm.dk

## **DI Byggematerialers hørings svar til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger mv. (Rammeaftaler)**

DI Byggematerialer takker for udkast til lovforslag og bekendtgørelse.

### **DI Byggematerialer støtter intentionen med ændringen**

Det er positivt, at Socialministeriet søger at fremme afbureaukratisering og øge økonomisk fokus gennem en ændring af lov om social service og lov om almene boliger mv. Det er ligeledes positivt, at målet bl.a. er at styrke kapacitets- og økonomistyringen gennem rammeaftalerne.

#### *Styringsaftalen bør have et totaløkonomisk fokus*

For at opnå intentionen med forslagene, er det vigtigt, at der lægges vægt på det totaløkonomiske perspektiv i arbejdet med styringsaftalerne. Hermed menes, at anskaffelsesomkostninger og driftsudgifter, herunder el-, varme- og vedligeholdelsesudgifter indgår i en samlet vurdering af, hvilke fysiske løsninger der er økonomisk optimale. Det betyder, at en dyrere bygning med lavere driftsomkostninger kan være den billigste løsning.

Dette gælder eksempelvis i forbindelse med eventuel anskaffelse og renovering af almene ældreboliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

#### *Positivt fokus på reduktion af administrative byrder*

DI Byggematerialer ønsker ydermere at kvittere for, at der med afsæt i indhøstede erfaringer sker en reduktion af det administrative arbejde.

Med venlig hilsen



Elly Kjems Hove  
Branchedirektør, DI Byggematerialer

#### Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 bm@di.dk  
Danmark bm.di.dk

#### Besøgsadresser/Visiting addresses

Side 12  
Anfærøvsens Boulevard 18 Sundkrogsvej 20  
København V København Ø

**Fra:** Hannah Hagerup (101hkh) [mailto:Hannah.Hagerup@kriminalforsorgen.dk]

**Sendt:** 23. november 2010 12:59

**Til:** Jura og International, Postkasse, Socialministeriet

**Cc:** Lone Larsen

**Emne:** VS: Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler)

Tilbagesendes til Socialministeriet idet Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke har nogen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Hannah Hagerup  
Socialfaglig konsulent  
Direktoratet for Kriminalforsorgen  
Straffuldbyrdelseskontoret  
Strandgade 100  
1401 København K  
Telefon 72554608  
[www.kriminalforsorgen.dk](http://www.kriminalforsorgen.dk)  
Hannah.Hagerup@kriminalforsorgen.dk

Socialministeriet  
Kontoret for Jura og International  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

Email: [jurint@sm.dk](mailto:jurint@sm.dk)  
[l1a@sm.dk](mailto:l1a@sm.dk)

Weidekampsgade 8  
Postboks 470  
0900 København C  
Tlf. 70 11 45 45  
Fax 33 30 44 49  
[www.hk.dk/kommunal](http://www.hk.dk/kommunal)

Sagsnr.: 8420-9850  
/hg  
23. november 2010

### **Vedrørende HK/Kommunals høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (rammeaftaler)**

HK/Kommunal har modtaget Socialministerens forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (rammeaftaler) og har følgende bemærkninger til lovforslaget.

HK/Kommunal har noteret sig, at hensigten med forslaget bl.a. er, at rammeaftalerne forenkles og at koordineringen flyttes til kommunerne.

I den forbindelse undrer det HK/Kommunal, at der i lovforslaget ikke er taget stilling til hvordan forslaget berører de medarbejdere, der i dag varetager de opgaver der foreslås flyttet til kommunerne.

Der er i lovforslaget tale om en direkte overflytning af opgaver mellem 2 offentlige administrative myndigheder.

Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder jf. § 1, stk. 2, ikke anvendelse på en administrativ eller ved lov foretaget omorganisering af offentlige administrative myndigheder, eller ved overførsel af administrative funktioner mellem offentlige administrative myndigheder.

Denne manglende sikring af de berørte lønmodtagere, er i bedste forstand uhensigtsmæssig, og kan i værste fald få meget alvorlige ansættelsesmæssige konsekvenser for disse medarbejdere.

Der har udviklet sig en gylden regel i forbindelse med overflytning af opgaver mellem offentlige administrative myndigheder og funktioner, senest anvendt ved lovforslag om etablering af institutionen Udbetaling Danmark, således det i den konkrete lov præciseres, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse er gældende.

På den baggrund skal HK/Kommunal på det kraftigste opfordre til, at de opgaver der overflyttes ved lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (rammeaftaler), bliver omfattet af Virksomhedsoverdragelsesloven.

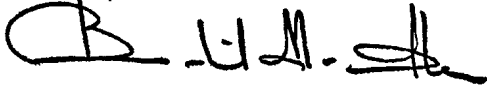
Formålet er dels, at sikre de lønmodtagere der måtte blive berørt en passende retsstilling, og samtidig skabe de bedste betingelser for, at sikker og betryggende drift også kan opretholdes efter kommunerne har overtaget opgaverne.

HK/Kommunal skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på tidligere anvendt formulering, hvorefter det med fordel kan præciseres i lovforslaget, at regionalt ansatte

medarbejdere der udelukkende eller helt overvejende er beskæftiget med de opgaver der overføres til kommunerne, overtages af kommunerne som modtagende myndighed.

Endvidere bør det præciseres, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse på personale der overtages af kommunerne.

Med venlig hilsen  
HK/Kommunal

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B. Otto', written in a cursive style.

Bodil Otto  
Formand



Socialministeriet  
Kontoret for Jura og international

Sendt pr. mail til: [jurint@sm.dk](mailto:jurint@sm.dk) og [lla@sm.dk](mailto:lla@sm.dk)

## **KL's høringssvar på udkast til lovændring og bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område**

Socialministeriet har den 11. november anmodet om høringssvar på udkast til lovændring, ændring af bekendtgørelsen og bemærkninger til ændringerne af lovgivningen omkring rammeaftaler.

Med henvisning til aftalerne i Økonomiaftalen for 2011 hilser KL udkastet til lovforslag og bekendtgørelse velkommen. KL anerkender, at de to udkast generelt afspejler behovet for forenkling af de sociale rammeaftaler samt af behovet for, at det bliver kommunalbestyrelserne, der skal løfte koordineringen af området. Det er en naturlig konsekvens af, at kommunerne har forsynings- og finansieringsansvaret for området, og samtidig nu er driftsherrer for over 95% af de kommunale og regionale tilbud på området.

Det har ikke været muligt at få en politisk behandling i KL af de to konkrete udkast til lovforslag og bekendtgørelse inden for høringsfristen, og vi forbeholder os derfor muligheden for evt. at eftersende supplerende bemærkninger.

Vi tager samtidig forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslag og bekendtgørelse, da der ikke har været foretaget en DUT-forhandling på nuværende tidspunkt. Da de økonomiske forhold har afgørende betydning for planlægningen af de kommende kommunale sekretariater, der skal forestå den praktiske arbejde med rammeaftalens tilblivelse, så opfordres til, at Socialministeriet snarest tager initiativ til en DUT-forhandling.

Det må forventes, at et lovforslag først kan blive vedtaget efter årsskiftet. Og først herefter vil de kommunale sekretariater reelt have et grundlag at arbejde på. Det vil forsinke arbejdet med at udarbejde en kvalificeret udviklingsstrategi inden 1. juni 2011.

Den 24. november 2010

Jnr 09.04.10 P05  
Sagsid 000221202

Ref KHK  
[hao@kl.dk](mailto:hao@kl.dk)  
Dir 3370 3470

Weidekampsgade 10  
Postboks 3370  
2300 København S

Tlf 3370 3370  
Fax 3370 3371

[www.kl.dk](http://www.kl.dk)

1/2

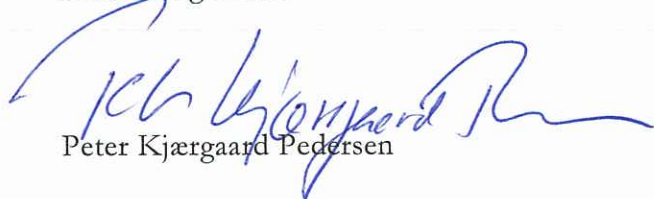


KL anbefaler derfor, at der etableres en overgangsordning således, at det i bekendtgørelsen anføres, at fristen for vedtagelsen af den første udviklingsstrategi rykkes fra den 1. juni til 15. oktober 2011.

KL vil finde det hensigtsmæssigt, at ministerens mulighed for at udmelde særlige temaer eller tilbud skal ske senest den 1. januar (i stedet for som foreslået den 1. februar), for at give kommunalbestyrelserne mulighed for at skal nå at forholde sig til temaet inden udviklingsstrategien kan foreligge godkendt til offentliggørelse 1. juni.

Afslutningsvis skal KL pege på, at vi forventer, at Socialministeriet samordner den ændrede lovgivning med Undervisningsministeriet, således at den særskilte bekendtgørelse om rammeaftaler mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen på specialundervisningsområdet udgår som konsekvens af lovændringens ikrafttrædelse.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Peter Kjærgaard Pedersen', written over a horizontal line.

Peter Kjærgaard Pedersen

Socialministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

[jurint@sm.dk](mailto:jurint@sm.dk)  
[l1a@sm.dk](mailto:l1a@sm.dk)

24. november 2010

**Svar på høring vedr. udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler)**

De udviklingsstrategier og styringsaftaler, der skal udarbejdes som følge af lovforslaget har central betydning for kapacitet og fagligt indhold i de sociale tilbud, der skal imødekomme socialt udsatte menneskers behov. Rådet for Socialt Udsatte finder det centralt, at der lokalt og regionalt er en forpligtende dialog med brugerne om behov, indhold, kvalitet mv. i de sociale tilbud.

Lovforslaget stiller desværre ikke krav til kommuner og regioner om at inddrage brugerne i udarbejdelse af rammeaftaler. Der står alene i bemærkningerne, at det vil være "hensigtsmæssigt, hvis rammeaftalerne i løbet af processen drøftes med repræsentanter for brugerorganisationerne i regionen". Der bør være en forpligtende bestemmelse i loven og/eller bekendtgørelsen om, at brugerne skal høres i processen med udarbejdelse af rammeaftaler. Det kan ske via repræsentanter for lokalt eller regionalt repræsenterede brugerorganisationer, via lokale udsatteråd eller andre måde, som giver også de mindst organiserede brugere mulighed for at komme til orde.

Brugerinddragelsen bør også sikres i de tilfælde, hvor sker større ændringer i rammeaftaler, eksempelvis når kommuner opsiger rammeaftaler og/eller nedlægger tilbud, der indgår i rammeaftaler. I forbindelse med nedlæggelse af tilbud skal kommunen redegøre for, hvordan forsyningsforpligtelsen fremover opfyldes.

Rådet har ikke derudover bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen



Holmens Kanal 22  
1060 København K

Tlf. 3392 4704  
Fax. 3392 9205  
[www.udsatte.dk](http://www.udsatte.dk)  
E-mail: [post@udsatte.dk](mailto:post@udsatte.dk)  
OKJ/ J.nr.

Jann Sjursen  
Formand



Sammenslutningen af boformer  
for hjemløse i Danmark

Sekretariatet, Sundvej 96 – 8700 Horsens  
Tlf. 75618488 – E-mail: [Tso@Horsens.dk](mailto:Tso@Horsens.dk)  
[www.sbh-boformer.dk](http://www.sbh-boformer.dk)

Socialministeriet  
Departementet  
Att: Kontoret for Jura og International  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

24. november 2010

## **Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler).**

### **Sammenslutning af boformer for hjemløse i Danmark har følgende kommentarer:**

Vores erfaring med Rammeaftalerne er, at de har overordentligt svært ved at skabe sammenhæng i de landsdækkende tilbud. Som vi læser det nye forslag vil denne opgave ikke blive lettere. Vi er stærkt bekymrede for, at der sker en yderligere atomisering af tilbuddene, som ikke er til gavn for brugerne af §110 tilbud.

#### **Udviklingsstrategi:**

Af §8 fremgår følgende:

”§ 8. I forbindelse med fastlæggelsen af udviklingsstrategien skal kommunalbestyrelser og regionsråd sikre indbyrdes koordinering regionerne imellem om de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, som er nævnt i bekendtgørelse om principper for kommunernes finansiering af tilbuddene ved de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud. Derudover skal kommunalbestyrelser og regionsråd sikre koordinationen af sikrede afdelinger.”

Vi mener, at det er nødvendigt at alle §110 boformerne indgår i denne udviklingsstrategi, hvilket ikke er beskrevet i bekendtgørelsen. Vores bevæggrunde for dette er, at der på nuværende tidspunkt ikke sker en koordinering, hvilket gør det problematisk at sikre en ordentlig forsyningsforpligtelse og undgå opgaveglidning.

Vi har konkrete eksempler på §110 tilbud, som den stedlige kommune har valgt at lukke uden nogen form for koordinering med andre kommuner. Vi har eksempel på en kommune, som planlægger nedlæggelse af § 110 pladser, selvom boformen har en belægningsprocent på 96 % og uden koordinering med andre kommuner i regionen. Det skaber problemer for både brugerne og andre kommuner, da det kan medføre, at andre kommuner, som har §110 boformer, kommer til at mærke en tilgang af brugere og dermed flere udgifter. F.eks. i forhold til pensionssager, idet denne lov ikke er omfattet lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde).

Det er især vigtigt, idet det fremgår af forslaget, at uenighed om rammeaftalen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed jfr §3 stk. 4.



Sammenslutningen af boformer  
for hjemløse i Danmark

Sekretariatet, Sundvej 96 – 8700 Horsens  
Tlf. 75618488 – E-mail: [Tso@Horsens.dk](mailto:Tso@Horsens.dk)  
[www.sbh-boformer.dk](http://www.sbh-boformer.dk)

### **Styringsaftalen:**

Det er vores opfattelse, at styringsaftalen er et væsentligt element i rammeaftalen, men at der er nogle mangler - som gør det uklart. Vores erfaring med rammeaftalerne er, at det er ugenomsommeligt, hvorledes taksterne for tilbud som er 50 % statsfinansieret, kan bruges. Eksempelvis har vi oplevet, at man forsøger at overføre rent kommunale underskud til en §110 boforms takst - at der sker en sammenblanding af rent kommunale udgifter med indtægter fra §110 boformer.

Derfor mener vi, at der i styringsaftalen bør være en præcis beskrivelse af, hvordan man som kommune/region skal håndtere økonomien af tilbud, hvor der indgår statsfinansiering. Samtidig er vi stærkt bekymrede for, at der ikke er skrevet noget om nogen form for tilsyn af varetagelsen af økonomien, og at §3 stk 4 også er gældende for styringsaftalen.

Af bemærkninger til lovforslagets stykke 3.3.2. fremgår det at private tilbud ikke indgår i rammeaftalerne, det finder vi positivt og med henvisning til jeres svarskrivelse til LOKK af 7 oktober 2007, bør det præciseres at det også gælder for tilbud med driftsoverenskomst.

Afslutningsvis er vores generelle opfattelse, at rammeaftalen ikke på nuværende tidspunkt eller med dette forslag er et optimalt udviklings- og styringsværktøj for landsdækkende tilbud. Det er vores opfattelse, at man bør overveje om det overhovedet er hensigtsmæssigt, at landsdækkende tilbud skal indgå i en regional rammeaftale. Alternativt kunne der med fordel laves en central aftale, som sikrede sammenhæng og koordinering med f.eks. den nationale hjemløsestrategi.

Med venlig Hilsen

Thomas Søndberg  
Landsformand -SBH

Socialministeriet  
Departementet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K  
Att.: Kontoret for Jura og International

[jurint@sm.dk](mailto:jurint@sm.dk)

cc: [lla@sm.dk](mailto:lla@sm.dk)

Telefon 72 48 60 00  
Fax 72 48 60 01  
Email: [sl@sl.dk](mailto:sl@sl.dk)

Girokonto 402-3951

Ref. ASA/lh  
Dok.nr. 702281

Sag.nr. 2010-SLCSFA-  
01291

24. november 2010

### **Bemærkninger fra Socialpædagogernes Landsforbund til udkast til forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler) samt udkast til bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område m.v.**

Lovforslaget indebærer ifølge bemærkningerne, at formålet med rammeaftalerne skal være **at** sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene på tværs af kommunegrænser, så kommunerne til stadighed er i stand til at yde de rigtige tilbud af høj kvalitet også til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, **at** skabe synlighed og gennemsækelighed om kapacitet, behov for pladser samt takst- og udgiftsudvikling og **at** sikre koordinering og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt. Det er et formål, som ingen kan være uenige i.

I modsætning til det nuværende rammeaftalesystem bliver alle sociale tilbud som udgangspunkt omfattet af rammeaftalerne, hvilket er en betydelig forbedring. Tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, skal dog kun indgå som en orienterende oversigt. Det kan undre, at det af bemærkningerne fremgår, at oversigten "skabes ved et udtræk af oplysninger fra Tilbudsportalen". Dels er oplysninger i Tilbudsportalen i en del tilfælde ikke pålidelige, dels må man gå ud fra, at de pågældende kommuner selv er i besiddelse af de nødvendige oplysninger om tilbud, som de alene anvender selv.

Det fremgår af § 2, stk. 1, nr. 13 i udkastet til bekendtgørelse, at "Køb af specialrådgivningsydelser" indgår i rammeaftalens anvendelsesområde. Det er positivt, men Socialpædagogerne savner en nærmere beskrivelse af, hvilke specialrådgivningsydelser, der er/kan være tale om.

Der udestår en række problemer på området, som lovforslaget ikke forsøger at løse.

#### **Hvem har initiativpligten?**

På det specialiserede sociale område er der et kommunalt forsyningsansvar. Forsyningsansvaret gælder også tilbud til små målgrupper, hvor der er meget få borgere i de fleste kommuner. Det indebærer en betydelig risiko for, at der ikke bliver oprettet relevante tilbud til de pågældende målgrupper.

Problemet er blandt andet beskrevet i KREVI's rapport "Samarbejde på for- mel – en analyse af de sociale rammeaftaler" fra marts 2009:

"En anden udfordring er etableringen af nye regionsdækkende pladser eller nye f.eks. regionsdækkende tilbud til små målgrupper. Spørgsmålet er, om det kan foregå i regi af samarbejdet i rammeaftalerne? Hvem skal tage initiativet? Hvorledes får man gjort det indenfor en rimelig tid? Hvem skal finansiere det? Hvor skal det ligge?"

Et gennemgående kommunalt synspunkt i den forbindelse har været, at der i loven ikke er noget incitament til at bygge højt specialiserede tilbud på områder, hvor man selv kun har få brugere. En anden problemstilling er, at kommunerne kan blive så fokuserede på udviklingen af egne tilbud, at det sker på bekostning af de meget specialiserede regionalt dækkende tilbud. Næsten alle informanter giver udtryk for, at kommunen aldrig ville bygge et nyt tilbud, med mindre de har mindst halvdelen af pladserne besat med egne borgere.

*"Der er ikke nogen af os, der har incitament til at lave tilbud til de højt specialiserede målgrupper... Der har vi et hul... Jeg kan jo ikke seriøst gå til min kommunalbestyrelse og sige: "Nu skal vi bygge en institution til 40-50 mio. kr., som vi skal have hjem over en lang årrække via takstbetaling, og i øvrigt har vi kun 10 pct. af borgerne selv". Hvorfor skulle man tage den risiko?"* (Kommunalt udsagn).

Modsat mener de fleste informanter, at kommunerne er i stand til at etablere tilbud til de bredere målgrupper. Det er særligt vedrørende det mest specialiserede område, at informanterne ikke har et bud på, hvordan udviklingen i form af nyetablering af tilbud vil foregå indenfor rammeaftalerne. Regionerne, der typisk gerne vil påtage sig en risiko ved nyetablering af tilbud, oplever, at kommunerne ikke kan blive enige om at lade regionerne gøre det, idet det kræver godkendelse fra alle kommunerne. Nogle informanter udtrykker dog håb om, at resultatet af arbejdet i diverse arbejdsgrupper vil kunne bane vejen for udviklingen – også på dette område. Såfremt det ikke sker, frygter både kommunale og regionale informanter, at der ikke vil være højt specialiserede tilbud på længere sigt".

Et konkret eksempel: Pr. 1. juli 2010 er kommunerne blevet forpligtet til at sikre, at alle børn og unge på sikrede institutioner tilbydes screening med henblik på at afdække psykiatriske problemer. Formålet med screeningen er, at børn og unge med psykiatriske problemer får den nødvendige behandling og at færre falder tilbage i misbrug, kriminalitet og uhensigtsmæssig adfærd.

*Hvis screeningen viser, at nogle unge har brug for et særligt behandlingstilbud, - hvem har da pligten til at oprette/drive et sådant tilbud?*

Socialpædagogerne ved fra kontakter med kommunale fagchefer, at her er et problem, der er i færd med at blive større.

Der bør derfor tages stilling til, hvem der har initiativpligten i forhold til oprettelse og drift af tilbud til mindre målgrupper.

### **Samarbejde mellem kommuner og regionen**

Som Socialpædagogerne umiddelbart forstår § 6, stk. 1 i udkastet til bekendtgørelse, er det kommunalbestyrelserne, der samlet kan anmode regionen om at etablere et tilbud. Socialpædagogerne vil foreslå, at § 6, stk. 1, andet punktum ændres til, "Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien

for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som én eller flere kommunalbestyrelser påtænker at anmode regionen om at etablere...". Det kan være med til at sikre mindre kommuners behov for specialiserede tilbud, som de ikke selv har mulighed for at oprette og drive.

### **Aftale om en udviklingsstrategi**

Om udviklingsstrategien fremgår det blandt andet, at "De deltagende parter bestemmer selv, hvilke tilbudstyper, temaer eller målgrupper der for et givent år skal være i fokus i den faglige udviklingsdel." Dog har socialministeren mulighed for at melde ud, at bestemte temaer eller tilbudstyper skal behandles.

For Socialpædagogerne virker det noget betænkeligt, at der bliver fuldstændigt frit slag i forhold til, hvad der kommer til at indgå i en udviklingsstrategi. Der er forskellige interesser i kommunerne blandt andet afhængig af størrelse, og man kan derfor forudse, at nogle målgrupper (og kommuner) risikerer at blive ladt i stikken. Uden at gøre det for udviklet kunne der godt indgå nogle områder/temaer, som under alle omstændigheder skal indgå i en rammeaftale.

En opgørelse over ventelister vil være noget, der bør indgå i alle rammeaftaler. Det vil kræve en central definition af venteliste-begrebet, hvad der efter Socialpædagogernes opfattelse under alle omstændigheder vil være formålstjenligt.

Det vil også være hensigtsmæssigt, hvis rammeaftalerne indeholder en oversigt over kommunale samarbejdsaftaler på de forskellige områder.

### **Styringsaftalen**

Der har været en del blæst om styringen af økonomien på det specialiserede socialområde, hvilket blandt andet har afstedkommet helt uacceptable udsagn fra kommunalpolitikere om borgere med handicap, der har brug for særlig støtte.

Som Socialpædagogerne opfatter indholdet i den foreslåede styringsaftale, forsøger man blandt andet at imødegå den særlige udfordring, at sælgerkommuner prøver at tjene på de pladser i et tilbud, som andre kommuner bruger.

Den foreslåede styringsaftale vil efter Socialpædagogernes opfattelse sandsynligvis ikke medvirke til kvalificerede løsninger.

Socialminister Benedikte Kiær siger i en artikel i Gi' LOS – medlemsblad for Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud – i september 2010 om økonomien på det specialiserede sociale område "...der har været udgiftsstigninger, men det er svært at slå ned på, hvad det er, der pengemæssigt har tordnet derudad. Det ved vi ikke præcist, og det skal vi arbejde videre med". Socialpædagogernes Landsforbund er helt enige. Det gælder om at vide, hvad det er, der sker. Og det ved vi ikke. Det er som hovedregel en god idé at kende og undersøge et problem, før man forsøger at finde en løsning.

Socialpædagogernes Landsforbund vil under alle omstændigheder anbefale, at der, efter at modellen med styringsaftaler har været i funktion i to år, sker en evaluering af, hvordan de har fungeret.

### **Inddragelse af brugerorganisationer**

Det fremgår af bemærkningerne, at "det vil desuden være hensigtsmæssigt, hvis rammeaftalerne i løbet af processen drøftes med repræsentanter for



brugerorganisationerne i regionen". Socialpædagogerne vil stærkt anbefale, at inddragelse af brugerorganisationerne gøres forpligtende. Det er oftest brugerorganisationerne, der har størst kendskab til virkeligheden og vilkårene for borgere med handicap, så deres medvirken bør være uundværlig.

### **Korrekturlæsning**

Til slut vil Socialpædagogerne anbefale, at der sker en korrekturlæsning af udkastet til lovforslag og bekendtgørelse. Blot et enkelt eksempel på, at det er tiltrængt. Det fremgår af § 1 i udkastet til bekendtgørelse, at "Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af kommunale og regionale tilbud efter lov om social service samt efter § 105, stk. 2 og § 185 b, stk. 1, der ligger i regionen". (Socialpædagogernes understregning).

Venlig hilsen



Benny Andersen  
Forbundsformand

Socialministeriet  
Holmens Kanal 22  
1216 København K

24. november 2010

10/06220-7

/meo-dep

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler)**

Økonomi- og Erhvervsministeriet har modtaget ovenstående høring fra Socialministeriet. Økonomi- og Erhvervsministeriet har sendt materialet i høring hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har på baggrund af høringssvar fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen følgende bemærkninger.

Økonomi- og Erhvervsministeriet skal bemærke, at det ikke fremgår tydeligt af bemærkninger til lovforslaget, hvordan private tilbud skal indtages i rammeaftalerne fremadrettet. Indikatoren for konkurrenceudsættelse i 2008 for områderne "Tilbud til børn og unge med særlige behov" og "Tilbud til voksne med særlige behov" var henholdsvis på 39,6 % og 25,3 %. Der er således betydelig privat opgavevaretagelse på områderne, som de nye rammeaftaler skal dække. I forbindelse med rammeaftalerne vil de private tilbud indgå i trækket fra Tilbudsportalen, som skal vedlægges som bilag til rammeaftalerne, men umiddelbart fremgår af lovbetragtningerne at udviklingsstrategien kun "angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen [...]".

Økonomi- og Erhvervsministeriet har ingen yderligere bemærkninger til denne høring.

Med venlig hilsen



Mette Olsen  
Kontorfuldmægtig  
E-post MEO@oem.dk

**ØKONOMI- OG  
ERHVERVSMINISTERIET**  
Slotsholmsgade 10-12  
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

oem@oem.dk

www.oem.dk